

Sammen for bygda

*En veileder for mangfold og inkludering
på topp i Norges Bygdekvinnelag*

Norges Bygdekvinnelag 2024

www.bygdekvinnelaget.no

post@bygdekvinnelaget.no

Trykkeri og layout: Flisa Trykkeri

www.flisatrykkeri.no

Mangfold og inkludering

Det norske samfunnet er mangfoldig. Norges Bygdekvinnelag mener at dette mangfoldet må gjenspeiles i vår organisasjon og i vår organisasjonskultur.

Denne veilederen er for styremedlemmer i alle ledd i organisasjonen. Målet med veilederen er å gi en innføring i hva mangfold og inkludering innebærer, og hvordan vi kan bidra til å styrke mangfold og inkludering i egen organisasjon.

Å få mer mangfold i organisasjonen krever langsiktig og strategisk innsats. Arbeidet handler om å gjøre organisasjonen bedre i stand til å møte framtiden.

Denne veilederen gir en beskrivelse av hva Norges Bygdekvinnelag mener med mangfold og inkludering, og hvordan arbeidet kan organiseres for å oppnå mangfold og inkludering blant våre tillitsvalgte

Foto: Lise Bjelland

Foto: Helle Berger

Bakgrunn

Frivilligheten i Norge spiller en viktig rolle for demokratiet og velferdssamfunnet. Frivillig sektor har et ansvar for å speile samfunnet gjennom å rekruttere ledere, ansatte og tillitsvalgte fra hele befolkningen til organisasjonen.

Norges Bygdekvinnelag er en ansvarsbevisst organisasjon, og har siden 2017 arbeidet målrettet og systematisk med mangfold og inkludering. Vi mener at en mangfoldig organisasjon har bredere opplutning og flere ressurser å spille på. Mangfold gir mulighet for gjensidig læring, forståelse og respekt i møtet mellom mennesker.

I den politiske plattformen til Norges Bygdekvinnelag heter det at vi må skape et fellesskap med basis i felles verdier og grunnleggende plikter og rettigheter som gjelder alle. Samtidig må det være rom for forskjeller i kultur, livssyn, levesett og meninger i et demokratisk og fritt samfunn. Vi må bygge fellesskap mellom alle kvinner i Norge, og jobbe aktivt for å inkludere innflyttere i våre lokalsamfunn. Mangfold skaper tillit, gir legitimitet og styrker muligheten for å kunne oppnå:

- flere medlemmer og ressurser
- fornying og videreutvikling av aktiviteter
- utvikling av organisasjonen
- nye perspektiver og ny kunnskap
- en åpnere organisasjonskultur
- mer innflytelse i samfunnet
- sterkere bolyst og tilhørighet til lokalsamfunnet
- engasjerte enkeltmennesker

Om mangfold og inkludering

HVA MENER VI MED INKLUDERING?

Den viktigste oppgaven for frivillighet er å etablere et fellesskap som er raust og har plass for alle. Et fellesskap som åpner for å oppleve tilhørighet og engasjement.

Likeverd og inkludering er grunnleggende verdier for et godt fellesskap. Dette innebærer at alle mennesker har samme verdi uansett bakgrunn og at alle skal oppleve å være akseptert i fellesskapet.

Inkludering er en verdi og en holdning vi har som står imot utenforskap. Inkludering handler om å arbeide for at alle i fellesskapet skal ha like muligheter for deltagelse, ansvar og medbestemmelse.

«Inkludering er å skrive historier sammen!»

HVA MENER VI MED MANGFOLD?

Mangfold er definert som variert og sammensatt. Kulturelt mangfold innebærer at man har en variert sammensetting av personer med ulike kulturelle bakgrunner. Mangfold og inkludering henger sammen. Gjennom aktiv inkludering involveres kvinner med ulik bakgrunn, kompetanse, kultur og tradisjoner. Dette bidrar til å styrke mangfoldet i vår organisasjon.

Noen ganger gror vi oss litt fast i gamle mønstre. Dette kan gjøre at vi kun tiltrekker oss noen typer deltakere og virker utilgjengelige for andre. I disse tilfellene er det lurt å se på om man kan tenke nytt om hvordan man organiserer aktiviteter, hvem man henvender seg til og hvordan man rekrutterer nye ressurser. Tenk på hva dere kan gjøre for å øke interessen for å påta seg verv blant medlemmene med minoritetsbakgrunn. Dette trenger ikke være så komplisert.

HVA MENER VI MED MANGFOLD OG INKLUDERING PÅ TOPP?

Ulike typer mangfold kan gi ulike effekter og resultater, og må håndteres forskjellig. En mangfoldig organisasjon kan bety bedre oppgaveløsning, økt kreativitet, større fleksibilitet og styrking av kulturverdier og språk.

Hvis organisasjonen klarer å sikre et mangfold av mennesker i styrer, frivillige verv og blant medlemmene, kan det være flere som føler seg «hjemme» og opplever aktivitetene som relevante. Representasjon i verv og stillinger kan med andre ord sende et viktig signal om åpenhet og om hvordan organisasjonen forholder seg til mangfold. Representasjon har ikke bare en signaleffekt. Enda viktigere er det at mennesker bidrar med forskjellige perspektiver og løsninger ut fra bakgrunn og erfaringer. Noe som vil resultere i en sterkere og fremtidsrettet organisasjon.

HVORDAN KAN VI OPPNÅ MANGFOLD BLANT VÅRE TILLITSVALGTE?

For å oppnå målet med å øke kulturelt og etnisk mangfold blant organisasjonens ledere og tillitsvalgte, er det viktig med konkrete tiltak i alle ledd i organisasjonen.

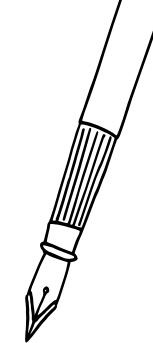
Det kan være fint å gå inn i en prosess for å gjøre seg kjent med og forstå organisasjonenes mål for mangfold og inkludering. Lag deretter en plan for hvordan disse målene kan nås. Det er en fordel om mange tar del i denne prosessen, for å sikre et bredt eierskap til arbeidet som skal gjennomføres. Sørg for å fordele oppgavene og pass på at arbeidet ikke forsvinner ut med én enkelt ildsjel.

Foto: Unni Skadsem

Lag en plan

Styrene i lokallag og distriktslag bør drøfte hva slags rutiner, aktiviteter og metoder som skal tas i bruk for å få flere motivert og inspirert til å stille opp som tillitsvalgte. Det er derfor en god idé å lage en plan.

KARTLEGGE RESSURSENE BLANT MEDLEMMENE

Det er viktig å ha kjennskap til hvilke ressurser bygdekvinne- laget har som kan brukes i arbeid for å styrke mangfold og inkludering i laget. I tillegg vil en slik oversikt øke kunnskapen om organisasjonen og synliggjøre eventuelle kandidater til verv blant medlemmene.

IDENTIFISERE BARRIERER SOM HINDRER DELTAGELSE OG REKRUTTERING TIL VERV

Med barrierer menes forhold som på ulike måter hindrer personer i å delta i aktiviteter og påta seg verv. Med å identifisere barrierene, er det lettere å iverksette riktige tiltak for å bygge ned hindringene for deltagelse.

For mange kan mangel på kunnskap om å være tillitsvalgt oppleves som en stor barriere. Dette kan resultere i mangel på motivasjon og engasjement for å påta seg verv. Et godt tiltak for å redusere denne hindringen kan være å tilby en god introduksjon i organisasjonsarbeid gjennom kurs, veiledning eller gjennom en fadderordning (mentorering).

GI TILBUD OM OPPLÆRING

Norges Bygdekvinnelag har utviklet «Organisasjonsskolen». Dette er et godt verktøy for opplæring av alle tillitsvalgte i organisasjonen. Å lære om tillitsvalgtes oppgaver og ansvarsområder vil gi trygghet, motivasjon og inspirerer til sterkere engasjement og deltagelse.

Mentoring eller fadderordning kan også bidra til å øke deltagelse, styrke rekrutteringen til verv og dermed øke mangfoldet i organisasjonen. I tillegg kan eventuelle kandidater til verv få tilbud om hospitering ved styret for å øke sin kompetanse om styreverv.

EVALUERING OG REVURDERING

Det er viktig å evaluere arbeidsplaner, strategier og tiltak med jevne mellomrom. Evaluering bidrar med viktig informasjon om effekten av aktiviteter som er gjennomført. Denne informasjonen kan brukes som grunnlag for læring, endringer og nødvendige justeringer i rekrutteringsarbeidet for mangfold blant tillitsvalgte. Evaluering kan også bidra til å styrke åpenhet innad bygdekvinnelaget.

SAMARBEID

Samarbeid med andre organisasjoner, foreninger og lag vil være en god måte å styrke inkluderingsarbeidet på. Samarbeidet kan åpne for muligheten til en større bredde og økt mangfold i rekruttering av ressurser til medlemskap og verv.

Mange organisasjoner har egne inkluderingsiltak som har eksistert over lengre tid. Organisasjoner som Røde Kors og DNT har nyttig kunnskap, erfaring og ressurser som kan komme bygdekvinnelagene til gode gjennom samarbeid om mangfold og inkludering.

Valgnemnds- arbeid

Valgnemndas oppgave er å finne fram til en sammensetting og fordeling av verv som gjør at laget får et arbeidsdyktig og inspirerende styre.

Mangfold er nøkkelen til suksess. Det behøves ulike personlige egenskaper i de forskjellige rollene.

Valgnemnda sitter i en nøkkelposisjon. Valgnemndas rolle er av stor betydning for å styrke mangfoldet blant organisasjonens tillitsvalgte.

NYTTIGE LENKER

Norges Bygdekvinnelag:

[Politisk plattform](#)

[Strategi mot 2026](#)

[Veileder for valgnemndsarbeid](#)

[Organisasjonsskolen](#)

Frivillighet i Norge:

[Knekk inkluderingskoden](#)

[Inkluderende rekruttering til styrer og ledelse](#)

Våre tiltak

Norges Bygdekvinnelag er godt i gang med tiltak for å være en inkluderende og mangfoldig organisasjon. Noen tiltak er gjennomført og godt etablert mens andre tiltak er under arbeid og utvikling. Nedenfor følger en oversikt over disse tiltakene:

STYRET I NORGES BYGDEKVINNELAG

Tiltak / aktivitet:

1. Tydeliggjøring av mangfoldsatsningen i organisasjonens styringsdokumenter som strategiplan, politisk plattform, arbeidsplan, handlingsplaner o.l.
2. Bevisstgjøring og holdningsskapende innsats for å fremme og styrke inkluderings- og mangfoldsarbeidet innad i organisasjonen

DISTRIKTSLAG

Tiltak / aktivitet:

1. Inkluderings- og mangfoldsansvarlig i hvert distriktslag med ansvar for støtte til og oppfølging av inkluderings- og mangfoldsarbeidet i lokallagene
2. Rapportering av inkluderings- og mangfoldsarbeidet i årsmeldingsskjema

LOKALLAG

Tiltak / aktivitet:

1. Inkluderings- og mangfoldsansvarlig i lokallagstyre
2. Mangfoldsperspektiv i verving av nye medlemmer
3. Innsats for inkludering og mangfold i tillitsverv
4. Benytte seg av aktuelle lokale støtteordninger
5. Rapportering av inkluderings- og mangfoldsarbeidet i årsmeldingsskjema

ADMINISTRASJON

Tiltak / aktivitet:

1. Tydeliggjøre mangfold og inkludering (skriftlig og visuelt) i informasjon- og dokumentasjonsproduksjoner.
2. Inkluderende profil i sosiale medier
3. Artikler, informasjon, innlegg og foto i «Bygdekvinner» som fremmer og bygger under mangfolds- satsningen
4. Informasjon om aktuelle støtteordninger i forbindelse med inkluderings- og mangfoldsarbeid til distrikts- og lokallagene

Bygdekvinnelagets etiske kjøreregler

Vi skal respektere hverandre

Vi skal være åpne og ærlige

Vi skal vise engasjement

Vi skal være lojale mot avtaler og beslutninger

Vi skal skape trivsel, stolthet og glede